

ant. DD. Den saken k-ner han i grund. Jag k-ner, at, att jag har orätt. Gifva till k., se Tillännagifsig, gifva. K. till, veta, hafva kunskap om, insigt uti uti. Dessa rykten k-ner jag ej till. Län k-nenek-ner han ej till. — 8) Erkänna, bekänna. Han k-n k-ner ingen annan lag än sin egen vilja. — 9) Erfara, röna. Han skall snart få k. veran derer deras. Jag k-ner hos mig ett begär att . . . Djupt k. k. en förlust. — 10) (jur.) Förklara, döma. Någon någon saker, skyldig. K-s skyldig till ett brott. K. fri, k. rü, se Frikänna. — 11) Hysa känslor. K. mycken om ömhet för någon. Jag kan ej beskrifva, hvad jag k-ner för dig. — K. sig, v. r. 1) Hafva tillfälv insigt angående sitt eget väsende be- skaffenheten. Känn dig sjelf, undersök och ut- orska dina din natur, dina böjelser, fel, o. s. v. — 2) Erfarfarfar en känsla af något kroppens eller sjä- lens befef befinnande. K. sig väl, svag, matt, lycklig, olycklig, nöjd, försagd. — 3) K. till sig, igenkännkänna ort, ställe, omständigheter, förhållan- den. — — — K-s vid, v. d. Se Vidkännas. — Känd, d. d. part. pass. Det är k-t, all . . . Göra sig k. k. Vara k. för viller. Hemmanet blef k-t under kr kronan, tilldömdes staten. K. sak är så god soiso som vittnad, bekännelse är lika fallande som vittvit vittnesmål (af Känna, i bem.: erkänna, be- känna). a. a). — Antager stundom adjektiv natur, t. ex.: Vål, illill illa k. En illa k. människa. — Substan- tiv sägs sägs: K-e och ökände. — Kännande, n. 4.

KÄNÄKÄNNARE, m. 3. En, som känner, har in- sigt, erfar erfarenhet i något. Han är k. i fråga om vin. — — Har några sammansättningar, såsom: Vinkänänänare, m. fl.

KÄNÄKÄNNBAR, a. 2. 1) Se Igenkännelig. — 2) Som om på ett smärtsamt sätt låter känna sig. En k. k. k. förlust. Det var mig ganska k-t. [Kän- bar.]

KÄNÄKÄNNBARHET, f. 3. Egenskap att vara kännbar (bem. 2); smärtsamhet. K-en af en för- lust. [Känbarhet.]

KÄNÄKÄNNBART, adv. På ett kännbart sätt. Jag har li li tidit k. genom prisernas fall. [Känbart.] **KÄNÄKÄNNEDOM**, m. sing. Se Kunskap. Hafva, få, skskskaffa sig k. om något. K. af världen, verldsdserfarenhet. Taga k. af, göra sig underrät- tad om om, bekant med. Tala med k. af saken (eller r r numera vanligare: sakkänedom).

KÄNÄKÄNNEMÄRKE, n. 4. Se Kännetecken.

KÄNÄKÄNNETECKEN, n. 3. 1) Märke, tecken, hvarigenom person ell. sak kan igenkännas. Kän- netecketen på en rymmare. Ett koger är Cupi- dos k. k. — 2) (log.) Beskaffenhet, som tillägges eller r r fränsäges ett föremål.

KÄNÄKÄNNING, f. 2. Verkning, som låter känna sig. En k. af feber. Få en k. af ånger. Hvar och en har k. af dyrheten. Om han går un- der, r., kommer mängden att hafva k. deraf.

KÄNÄKÄNNINGSBÅK, m. 2. Se Båk.

KÄNÄKÄNNSPAK, a. 2. Som lätt igenkänner förut sedda personer.

KÄNSEL, m. sing. 1) Förmågan att genom beröring öfvertaga sig om kroppsliga föremåls be- skaffenhet. Genom k-n erfara vi, om en sak är kall eller varm, slät eller ojemn, o. s. v. — *Syrm.* Känselfinne. — 2) Igenkännande. Endast i uttrycket: Draga k. på någon, tycka sig kän- na a igen honom.

KÄNSELBLOMMA, f. 1. En liten buske med små blommor, och hvars blad lägga sig tillsam- mans, när de vidrörs. Mimosa pudica.

KÄNSELINJE, n. sing. Se Känself, 1.

KÄNSELSTRÄNG, m. 2. Se Nerv.

KÄNSELTRÄD, m. 2. Trådlikt verktyg för känslan, hos Blötdjuren. Kallas vanligen Tref- vare.

KÄNSLA, f. 1. 1) Förmåga af ens eget tillstånd såsom antingen angenämt ell. oangenämt. En behaglig, ljuftig, smärtsam k. Kroppsliga, moraliska k-slör. K. af hunger, törst, sömn, matthet, helsa, styrka. — 2) Förmågan att kän- na, uppfatta, förstå, utan tillhjälp af förnuft, iakt- tagelse eller erfarenhet: ett slags naturlig instinkt. Hafva k. af rättvisa, af orättvisa, af det goda. Han har ingen k. för musik, för det sköna, för det passande. Hafva k. af sin styrka, svaghet. — 3) Själsvärrelse. Ädel, låg k. K. af glädje, obehag, hat, vänskap, kärlek, aktning, medlidande. Vara utan all menlig k. — 4) (i sing.) a) Moralisk känslighet eller benägen- het att blifva lätt rörd: förmåga att känna med- lidande, ömhet. Äga mycken k. Sakna all k. K-n är för mycket rädande i hans arbete. Han är utan all k. för olycka. — b) Uttryck af sådan moralisk känslighet. Läsa, höra, tala, skriva med k. EU tal, fullt af k.

KÄNSLIG, a. 2. 1) Som har ett retligt kän- selfinne; lätt tillgänglig för intryck på känslan eller känslan. Säges både i fysisk och moralisk mening. En häst, k. för sporrer. K. för köld, smärta. K. för kritik. Brukas äfven i fråga om sak, t. ex.: Ögat är ett ganska k-t organ. Hans kropp är k. för de minsta förändringar i väderleken. — *Syn.* Sensibel, Ömtålig. — 2) (i moralisk mening) Som har känsla, deltagande, sinne för något. K. för andras olyckor, för vänskap, kärlek. Man säger äfven: En k. själ, ett k-t sinne, o. s. v. — *Syn.* Sensibel.

KÄNSLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara känslig (begge bem.). K. för köld, för väder- lekens skiftningar. K. för vänskap. — *Syn.* Sensibilitet, Ömtålighet.

KÄNSLOFULL, a. 2. Som har mycken känsla. En k. människa, själ. Ett k-t sinne. — *Syn.* Sensibel. — *Känselfullt*, adv.

KÄNSLOFULLHET, f. 3. Djup, innerlig känsla.

KÄNSLOFÖRHÄFNING, f. 2. Känslans ona- turliga öfverspanning; framkrystad, öfverdrifven och tilljord känsla. Nytt ord, brukadt i det lit- terära språket.

KÄNSLOFÖRMÅGA, f. sing. Själens förmåga att erfa känslor.

KÄNSLOLÖS, a. 2. 1) Icke känslig. K. för köld, för smärta. — 2) Som förlorat bruket af känselfinnet. Hon föll i vanmakt och låg länge k. — *Syn.* Liflös. — 3) Som ej hyser del- tagande känslor för andra. En k. människa. K-t hjerta. — *Syn.* Hårdhertad, Hård, Obarm- hertig, Hjertlös.

KÄNSLOLÖSHET, f. 3. 1) Frånvaro af känslighet. K. för köld. — 2) Brist på deltagande känslor för andra. — *Syn.* Hjertlöshet, Hårdhet, Obarmhertighet.

KÄNSLOLÖST, adv. Utan känsla, utan del- tagande, hårdhertadt, hjertlöst.

KÄNSLOP, n. sing. Pjankig känslö- fullhet.

KÄNSLOSAM, a. 2. Tilljordt känselfull. — *Känselfullt*, adv.

KÄNSLOSAMHET, f. 3. Tilljordt känselfullhet.

KÄNSLOÖM, a. 2. Som har öm ömsint, känselfull, vekhertad. — *het*, f. 3. — *Känselfullt*, adv.